

KORMÁNPÁRTI ÉS ELLENZÉKI HONATYÁK TÁMOGATJÁK, A VÁLLALKOZÓK ELLENZIK A PARLAMENTBEN BETERJESZTETT JAVASLATOT

Viták keresztüzében a differenciált minimálbér

Az elemzők és a magánszféra képviselői nem tartják sem észszerűnek, sem megvalósíthatónak a kormánypárti és ellenzéki honatyák által egyaránt támogatott differenciált minimálbér bevezetését. A kezdeményezést támogató Csépi Éva Andrea RMDSZ-es képviselő szerint viszont nemcsak a nyereséget, hanem a munkaerőt is prioritásként kell kezelni, a nagyobb bérek pedig nagyobb termelékenységet, így nagyobb profitot hozhatnak.

» BÁLINT ESZTER, BÍRÓ BLANKA

Bruttó 5200 lejes minimálbér megadására köteleznék egy törvénytervezet a munkáltatókat a felsőfokú végzettséggel rendelkező alkalmazottak esetében. Az ellenzéki és kormánypárti honatyák által egyaránt támogatott jogszabályjavaslat differenciált minimálbért írta elő, az összeget pedig a munkavállaló végzettsége határozná meg. A szenátus elé beterjesztett kezdeményezést Marius Budăi munkaügyi miniszter, valamint 37 képviselő és szenátor támogatta aláírásával, közöttünk találjuk az RMDSZ-es Csépi Éva Andreát is. A jogszabály első körben a felsőházi szakszabálytervezet, majd a plénum elé kerül, és még a képviselőháznak is el kell fogadnia, majd Klaus Johannis államfőnek is ki kell hirdetnie, hogy megjelenhessen a Hivatalos Közlönyben, és hatályba lépjen.

Csaknem egy tucat szorzó

A magán- és a közszférára egyaránt vonatkozó differenciált minimálbér a javaslat értelmében a kormány által meghatározott mindenkor minimálbérből indulna ki, amire a különböző iskolázottsági szinteknek megfelelően szorzókat alkalmaznának. A törvénytervezet összesen tizenegy kategóriába sorolja a végzettség függvényében az alkalmazottakat, a szakképzés nélküli munkástól a doktori fokozattal rendelkezőig.

A szakképzés nélküli munkás keresné a legkevesebbet, neki a mindenkor minimálbér összege járna. Egy betanított munkás szorzója már 1,20-as lenne, és ugyanerre lenne elegendő a gimnáziumi

Újraszámolnák. Differenciált minimálbért kezdeményeznek a végzettség függvényében

» **A január elsejétől hatályos minimálbérről számolva egy szakképzés nélküli munkás bruttó 2080 lejes minimálbért kapna, egy szakképzett munkás vagy egy érettségizett munkavállaló 2500-at, míg egy felsőfokú végzettséggel rendelkező alkalmazott legalább ennek kétszeresét, vagyis bruttó 5200 lejt.**

diploma. A szakirányú végzettség viszont már 1,25-ös szorzót jelent. A főiskolai végzettség szorzója 1,50. Az alapfokú egyetemi diplomáért 2,20-as, a mesteri diplomáért, 2,50-es, a doktori címért pedig 2,80-as szorzó járna.

A január elsejétől hatályos minimálbérről számolva egy szakképzés nélküli munkás bruttó 2080 lejes minimálbért kapna, egy szakképzett munkás vagy egy érettségizett munkavállaló 2500-at, míg egy felsőfokú végzettséggel rendelkező alkalmazott legalább ennek kétszeresét, vagyis bruttó 5200 lejt. Mint ismeretes, jelenleg legalább három típusú minimálbér van érvényben Romániában. Van az „alap”, ami bruttó 2080 lej, és kézbe 1263 lejt jelent, van a felsőfokú végzettséggel és legalább egyéves szolgálati idővel rendelkezőknek járó bruttó 2350 (nettó 1413) lejes, illetve az építőiparra érvényes 3000 lejes minimálbér.

Legyen prioritás a munkaerő!

A törvénytervezet támogató Csépi Éva Andrea képviselő a Krónika megkeresésére elmondta, szociáldemokrata párti (PSD) honatyák keresték meg, és azért támogatta aláírásával a jogszabályjavaslatot, mivel meglátása szerint fontos, hogy prioritás legyen a munkaerő is, ne csak a profit. Kiemelte: a mindenkor minimálbéren történő foglalkoztatás vezetett oda, hogy minden öt román

állampolgárból legalább egy minimum egy évet külföldön töltött, és nagyjából 3,4 millió polgár hagyta el az országot. Meglátása szerint a nagyobb fizetések megállíthatnák az elvándorlást, sőt haza is csábíthatnak sokakat. Egy felmérést is idézett, ami szerint miután idén januártól 3000 lejre nőtt a minimálbér az építőiparban, az elvándoroltak 10 százaléka mondta azt, hogy hazatérne a romániai építőtelepekre.

„Felvetődik a kérdés, hogy miért akarjuk kikényszeríteni a béremelést. Azért, mert a jelenleg létező 6,5 millió munkaszerződésből csak 1,2 millió van az állami szférában. Közben az üzleti szférában munkaerőhiány alakult ki, de ennek nemcsak az az oka, hogy nincs, aki dolgozzon, hanem az is, hogy minimálbérről nem mindenki akar dolgozni, inkább 600 kilométerrel odébb vállal munkát, és többet hoz haza” – mutatott rá a többnyire szociális kérdésekkel foglalkozó Maros megyei parlamenti képviselő. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy nem reális 1500 lejért dolgoztatni egy felsőfokú végzettséggel rendelkező személyt.

Nagyobb fizetés, jobb teljesítmény

Csépi Éva Andrea szerint nem mellékes az sem, hogy miként éri magát a humán erőforrás a munkahelyén. Ha azt éri, hogy megbecsülik, elégedett a fizetésével és a munkakörülményeivel, akkor előfordulhat, hogy többet is fog dolgozni.

„Tudom, hogy dühöng a vállalkozói szféra, hiszen nagyobb fizetés esetén több az adó. De át kellene gondolniuk a munkafolyamatokat, és lehet, hogy ugyanazt a munkát egy személy is el tudja végezni kettő helyett, ha megfizetik, csak most nem hajlandó. Akár több profitot is termelhet, hiszen ha többet dolgozik, többet termel. A munkavállalókat stimulálni tudja a bér” – válaszolta a képviselő a vállalkozói szféra nehezítésére vonatkozó kérdésünkre.

Hozzátette: ő maga megérti mindkét felet. „Engedni kell, és teljesíteni kell” – üzent a munkáltatóknak és a munkavállalóknak egyaránt Csépi Éva Andrea, aki szerint európai teljesítményhez európai fizetések kellenek, ehhez pedig mentalitásváltásra van szükség.

Párhuzamos intézkedések is kellenek

Felvetésünkre, hogy a kis- és közepes vállalkozók már a januári minimálbér-emelést is „nehezen benyelhetők” neveztek, és tömeges elbocsátásokat, illetve csődöket vetítettek előre, az RMDSZ-es politikus is arról beszélt, hogy a differenciált minimálbér mellé szükség van egy adópolitikai módosításra, ami kedvez a kkv-knak, hogy a megváltozott körülmények mellett gazdaságilag fenntarthatóak legyenek. „A béremelést átfogó gazdaságpolitikai intézkedések kell hogy kísérjék, együtt fejthetik ki a várt jó hatást” – mondta.

Jelezte egyúttal, hogy a differenciált minimálbérről szóló parlamenti bizottsági vitán azt is javasolni fogja, hogy a megemelt összeget ne kelljen megadni a szakiskolák vagy egyetemek padjaiból frissen kikerülteknek is, hanem legyen egy hároméves kifizetési idő. „A cél, hogy aki érti a szakmáját, a kapjon méltó bérezést, és ne távozzon külföldre” – szögezte le Csépi Éva Andrea.

Gyerkó: nem észszerű a minimálbér-emelés

Nem tartja azonban valószínűnek a jelenlegi minimálbér további növelését Gyerkó László, a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) elnöke. Szerinte az intézkedés túl nagy terheket róna a magánszférára, de az állami költségvetésre is, amit a törvényhozók már nem vállalnak be, ha megfontoltan mérlegelnek. „Már az utolsó, ez év január 1-jétől életbe lépett minimálbér-emelést is nehezen fogadták a vállalkozók, már ez is megviselte a cégek egy részét. Ha nagyobb szorzókat próbálnak bevezetni, az egyértelműen tönkretelheti, a csőd szélére sodorja a vállalkozások egy részét” – érvelt Gyerkó László. A közgazdász rámutatott, ha a tervezet a parlament elé kerül, és a vita során mérlegelik a jelenlegi gazdasági helyzetet, nem valószínű, hogy jóváhagyják a további növelést.

Meglátása szerint a javaslatban szereplő differenciált minimálbér ugyanakkor nemcsak a magánszférára, hanem az állami szektorra is kötelező lenne, a költségvetés pedig már most nagyon szűkös, így a kormánynak sem érdeke, hogy ősszel ezzel indítson. A gazdasági szakember szerint ha a tervezet vitája előtt végeznek egy alapvető gazdasági elemzést, és figyelembe veszik a jól megalapozott érveket, akkor a javaslat nem megy át a plénumon. „Ez szubjektív véleményem, hiszen a politikai akarat sokszor felülírja a gazdasági lehetőségeket, de a jelenlegi gazdasági helyzetben egy ilyen módosítás nem észszerű” – szögezte le a szakember.

» Enyhén csökkent, 3000 lej fölött a romániai nettó átlagbér

Májusban 3101 lejre csökkent az országos nettó átlagbér, ez 14 lejjel, vagyis 0,4 százalékkal kevesebb, mint egy hónappal korábban – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) legfrissebb adataiból. A bruttó átlagbér 5078 lej volt májusban, 0,5 százalékkal kevesebb, mint 2019 áprilisában. A legmagasabb nettó átlagbért, 6946 lejt, a számítástechnikai ágazatban regisztrálták, a legalacsonyabbakat, 1782 lejt, a készruhágyártásban. A legtöbb gazdasági ágazatban a nettó átlagbér alacsonyabb volt májusban, mint az előző hónapban, mert áprilisban több szektorban alkalmi juttatásokat biztosítottak a húsvéti ünnepek alkalmán. A legnagyobb nettó bércsökkenést (–17,8 százalék) a pénzügyi kiegészítő tevékenységek és a nyugdíjbiztosítás területén regisztrálták. A legnagyobb nettó bérnövekedést (+19,2%) a kőolaj- és gázkitermelésben érték el. Az állami szektorban eközben a tanügyben 2,6 százalékkal, a közigazgatásban 1,4 százalékkal, az egészségügyben 0,5 százalékkal kerestek többet az előző hónaphoz képest.